

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-03-10

Närvarande: f.d. regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist, regeringsrådet Marianne Eliason, justitierådet Severin Blomstrand.

Enligt en lagrådsremiss den 27 februari 2003 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Angela Öst.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslår regeringen en ändring i 4 kap. 11 § alkohollagen. Det nuvarande förbudet mot marknadsföring av spritdrycker, vin och starköl till konsumenter genom kommersiella annonser i periodiska skrifter och andra skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig föreslås bli begränsat till att gälla endast spritdrycker och vin som innehåller mer än 15 volymprocent alkohol. Bakgrunden till förslaget är att Marknadsdomstolen i en dom den 5 februari 2003 har funnit att det nuvarande förbudet – när skyddssyftet ställs mot förbudets betydelse som handelshinder enligt artiklarna 28 och 49 i EG-fördraget – måste betecknas som alltför långtgående och därmed oproportionellt i EG-rättslig mening. Konsekvensen därav var enligt Marknadsdomstolen att det förelåg hinder mot att i domstolens mål tillämpa förbudet. I lagrådsremissen uttalar regeringen som sin bedömning att den reglering som nu föreslås är proportionerlig i EG-

rättslig mening i avvägningen mellan skyddet för folkhälsan och den fria rörligheten för varor och tjänster.

I lagrådsremissen redovisas ingen utredning eller närmare analys som grund för regeringens bedömning. Under föredragningen har upplysts att lagstiftningsärendets beredning har inskränkts till att några myndigheter, bolag och organisationer har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett utkast till lagrådsremiss i samband med det interna delningsförfarandet i Regeringskansliet. Av dessa myndigheter, bolag och organisationer har endast en lämnat förslaget utan erinran. Vad som sålunda förekommit uppfyller enligt Lagrådets mening inte på ett godtagbart sätt det beredningskrav som måste ställas i fråga om ett lagstiftningsärende av detta slag.

Varför gränsen för förbudet skall gå vid just 15 volymprocent har inte motiverats övertygande. Systembolaget Aktiebolag har påpekat att den föreslagna alkoholstyrkegränsen kan vara olycklig i vissa fall, eftersom det finns ett antal viner som ligger något över gränsen. En blick i Systembolagets katalog ger också vid handen att det föreslagna förbudet skulle komma att gälla exempelvis för vissa sherrymärken men inte för vissa andra. En sådan ordning kan knappast godtas från en ren rättvisesynpunkt.

På det underlag som har presenterats i ärendet kan Lagrådet inte tillstyrka lagrådsremissens förslag.